

ТРИ ЦЕНТИ в З. А. Америки; ПЯТЬ ЦЕНТИВ За кордоном.

Тел. „Свобода“: BIRgen 4-0371. — Тел. У. Н. Союз: BIRgen 4-1016

THREE CENTS in the United States; FIVE CENTS Elsewhere

ПРОМИСЛОВЦІ ГОДЯТЬСЯ ТІЛЬКИ НА КОРОТКО-ТРИВАЛІ ОБМЕЖЕННЯ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕКИ

Нью Йорк, 2 грудня. — На випадок національної необхідності конгрес повинен подбати, щоб обмеження для безпеки країни були незначні і коротко-тривалі /— оце зміст резолюції, яку схвалила конвенція Краєвого Товариства Вирішників. Обмеження мали б відноситися тільки до найбільш необхідних справ; вони повинні бути введені в порозумінні з представниками промислу; конгрес повинен мати право перевірки, чи вони потрібні на дальшу мету; їх треба скасувати, як тільки мине небезпека. Конвенція висловила теж острого, що довготривала контролю уряду над фінансовим життям країни приносить з собою нерозбірливі видатки, а це приносить з собою інфляцію й можливість безробіття. Конвенція зобов'язалася до повної кооперації з урядом на випадок, коли б прийшло до заведення фінансової контролю.

ПРЕЗИДЕНТ ЗА ПЕВНІЙОС БІЗНЕСОВІВ, ЩО НЕМА ПІДСТАВИ ДО ПОБОЮ- ВАНЬ

Вашингтон. — Президент Труман підчас пресової конференції не хотів виявити, які практичні заходи в господарських справах він виставить найближчого року. Він радив кореспондентам підоджати до появи його промови в справі положення нації на відкритті конгресу. Коли запитали, чи задоволення Сема Рейберна, що бізнесовці не мають причини побоюватися за свій добробут, має згоду президента, Труман відповів запитом від себе: Чи бізнесовці мали коли причину побоюватися за свої підприємства підчас його урядування як президента в минулому?

НЕ БУДЕ ЗМІН У КАБІНЕТІ

Вашингтон. — Підчас пресової конференції президент Труман заявив, що в складі його кабінету не буде змін. З окрема він ствердив, що секретар стейту Джордж К. Маршал і секретар оборони Джеймс Форрестал остаточно залишаються в кабінеті. Пресова конференція в четвер 2 грудня була першою конференцією в Білому домі від 25 вересня. На ній явилися 250 кореспондентів і радіських зв'язників. Президент приймав усі запити в добрім настрою та відповідав з повною відвертістю. Він між іншим сказав, що демократи перемогли при виборах без голосів з Нью-Йорку й солідарного півдня, що він не гнівається на нікого, хто йшов проти нього підчас виборів; що так довго, як він є президентом, він не погодиться на відбудову німецького воєнного промислу.

При іншій нагоді президент виявив, що він не буде втримувати при собі особистого начальника воєнного штабу після того, як його теперішній радник, адмірал Вільям Лейгі, піде на пенсію найближчого місяця. Кажуть, що таку пораду дав президенту самий Лейгі.

ПЕРЕДПОТОПОВІ КІСТЯКИ МІРЯЛОМ ЗЕМНОГО ТЕПЛА

Шікаго. — Науковці мають надію знайти спосіб мірити

Вашингтон передумує труднощі в допомозі для Китаю

Вашингтон, 2 грудня. — Приїзд пані Чанг-КайШек до столиці поставив справу Китаю на переді всіх інших справ. Показуються велетенські труднощі в признанні допомоги китайському націоналістичному уряду у його боротьбі проти комуністів. Злучені Держави вже перебрали на себе зобов'язання для оборони західної Європи перед більшовицьким заливом, а тепер показується, що більшовицький наїзд на Китай є не меншою загрозою не тільки для Азії, але й для Америки й цілого світу. Положення в Китаю ускладнюється теж тим, що там живе 500,000,000 людей культурно й економічно відсталих, які не вміли сплатити довгів, які ця країна хоче стягнути в Америці. Всі ці труднощі передбачує президент Труман і тому він такий обережний в поставленні супроти пані Чанг-КайШек, яка хоче переговирити справи Китаю з президентом.

БІЛОРУСИНІ ВИДАЮТЬ СВІЙ ЖУРНАЛ

Савт Ривер, М. Дж. — „Білорус в Америці“ — оце наголовок місячного журналу, який почала видавати білоруська організація Америки. Журнал писаний докищо на циклостиллі, подає вісті з білоруського життя в Америці.

Точне виконання приписів передумовою успіху в переселенні

У ВАШИНГТОНІ ВІДБУЛАСЯ ЧЕРГОВА КОНФЕРЕНЦІЯ В ПЕРЕСЕЛЕНИХ СПРАВАХ

Важливі висновки ЗУАДКомітету.

Філадельфія, 3 грудня. — З канцелярії ЗУАДКомітету щерез пригадується американсько-українському громадянству, що точне виконання всіх приписів щодо завірень про мешкання і працю новим імігрантам є одною з головних передумов успіху цілої переселенчої акції. ЗУАДКомітет рівночасно повідомляє, що всі інформації у зв'язку з новою іміграцією він подає до відомого загальної преси і негласно підписує одержання, тому у власному інтересі кожного є точно слідувати за цими повідомленнями та зі застереженнями ставитись до всіх лаях похвальных, якщо йде, очевидно, про переселенчу акцію, ведену ЗУАДКомітетом. В останньому знову поширилися вістки, мовляв треба платити кошта подорожж новим імігрантам і т. п. ЗУАДКомітет вяснює, що кошта подорожж платять ІРО, отже міжнародна організація. Той, хто виставив завірення новому імігрантові, зобов'язаний заплатити тільки кошта перездру від порту приїзду до місця призначення. Усіх тим, що робили свої заходи через ЗУАДКомітет, він повідомлятиме про це окремо, як тільки матиме повідомлення від своєї місії в Європі, що справа йде. Ізду нового імігранта вже покладено. Якщо будь-хто з наших громадян вже раніше зложив в будь-якій організації гроші на подорожж нового імігранта, він може тепер зажадати звороту цих грошей. ЗУАДКомітет подає до загального відома всіх тих, що висилають за його посередництвом завірення про працю і мешкання для нових імігрантів, що брак відповіді зі ЗУАДКомітету на це завірення є добре і правильно виповнене та що повідомлення в цій справі прийде аж тоді, як воно буде затверджене урядом Переселенчої Комісії у Вашингтоні. Якщо в канцелярії ЗУАДКомітету ствердити будь-яку неточність у виповненні завірення, тоді його негайно продав перших кількох днів відсилається назад для доповнення. В дальшому, в останньому часі до Комітету надходять повідомлення, що в лодяних місцевостях деякі люди домагаються заплати за допомогу у виповненні завірення. ЗУАДКомітет

ЗАМІТНЕ ОБЕДНАННЯ ЛИТОВСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк. — У днях 21—22 листопада відбулися в готелі Пенсильвенія важливі наради двох литовських організацій, а це Американсько-Литовська Рада („Тариба“), і Союз Визволення Литви („Сонюнга“) з метою переведення організації злучки обидвох тіл. Нова організація прийняла назву першої, тобто Тариби і поставила собі за ціль посилення працю за освободження Литви з советського ярма. Збори були замітні теж і привабливі литовського генерального консула, Йонаса Бурдиси, який колись був провідником литовських повстанців у Клайдепі. Бурдиси, репрезентував литовського посла у Вашингтоні, Повіласа Задейкіса, якого американський уряд дальше визнає представником незалежної Литви.

ВИЗНАЧНИЙ ЛИТОВЕЦЬ ПРИХАВ ДО АМЕРИКИ

Філадельфія. — Між провідними колами литовських американців викликав радість приїзд до Злучених Держав з Європи єпископа-помічника дієцезії Кавнас, Вінкентія Брізгіса, якого загально називають „великим литовцем“. Це тому, що Брізгіс підчас першої світової війни вхопив за зброю, щоб стати в ряди борців за волю Литви. Він був одним з перших добровольців, що творили литовську армію. Його приїзд до Америки пояснюють собі литовська кола як заохоту до витривалості боротьби за незалежність Литви.

КОМУНІСТИ ОКУПУВАЛИ СУЧОВ

Нанкінг, 3 грудня. Комуністична радіовисилка повідомила вчора ввечері, що китайські комуністичні війська зайняли важливий залізничний вузол на лінії північного Кiangсу, місто Сучов. Урядові війська евакуювали місто і комуністи увійшли до нього без бою. Подробиць не подано, стверджено тільки кілька великих пожерів на місцевому аеродромі. Захоплення Сучова вважалося за останню фазу в підготовці комуністичного наступу на столицю Нанкінг.

ЗАГРОЗЛИВІ СОВЕТСЬКІ ІНТРИГИ В БЕРЛІНІ

СОВЕТСЬКЕ КОМАНДУВАННЯ ОФІЦІАЛЬНО ЗАПОВІДАЄ „ПОВНУ ПІДДЕРЖКУ“ КОМУНІСТИЧНИЙ УПРАВІ МІСТА

Берлін, 3 грудня. — Після зорганізованого Советами окремого комуністичного управління в советському секторі Берліна і з претензіями до цілого міста, зв'язана з цим криза советсько-західних стосунків з кожним днем більше загострюється, а дальші советські інтриги виворюють грізне положення, для якого не бачиться вже ніякої можливої мирної розв'язки. Вчора заступник советського команданта міста, полк. Алексей Єлісаров, офіційно заповів новоствореному місцевим комуністичним шумовинням управлінню міста „всю советську допомогу та піддержку, потрібну для виконання його завдань“. Цю советську акцію в західних пролах вважається завершеним поділу Берліна і виключенням всяких можливостей для наладнання ще будь-якої спільної чотири-державної адміністрації, що була б необхідна для введення однієї валюти в місті. Рівночасно зі західного боку натякається, що першим заходом проти цієї нової советської інтриги може бути повна заборона советської марки в західних секторах Берліна, що з черги виключає можливість перевантаження советської валюти. На тому місцеві дальні заходи для поладження берлінської кризи, американський командант міста заявив на пресовій конференції, що по його думці було б найвісноті намагатись дійти до будь-якого нового порозуміння зі Советами та заплучувати з ними нові договори, як вони однією моламали всі попередні.

ПРЕДСТАВНИК ЧІЛЕ ПРО НЕВІЛЬНИЦТВО В СОВЕТАХ

Париж, 3 грудня. — Представник Чіле вніс вчора в Правовий Комітет О.Д. старе обговорення резолюції, в якій засуджується Советський Союз за безприкладне в історії людства масове невірництво в тій країні. Конкретною причиною цієї резолюції є відома справа советських жінок закордонних чоловіків, яким Совети забороняють виїзди з країни. В резолюції при цій нагоді наводиться багато переконалих фактів в доказ, що в Советському Союзі заперечується найпримітивніші людські права.

АМЕРИКА ТАВРУЄ СОВЕТСЬКІ „ВЕТА“ ЯК ЗАГРОЗУ ДЛЯ МИРУ

Париж, 3 грудня. — Американський представник в Політичному Комітеті Генеральної Асамблеї О.Д., забираючи вчора голос в справі західної пропозиції про „добровільне обмеження“ великодержавного права „вета“ в Раді Безпеки, гостро виступив проти надуживання того права Советським Союзом, тавруючи його як загрозу для світового миру.

БОЛЬШЕВІЯ ПОГРОЖУЄ СКАНДИНАВІЙ

Москва, 3 грудня (АП). — Советський урядові „Ізвестія“ надрукували вчора статтю, в якій погрожують скандинавським країнам та остерігають перед „творенням оборонного блоку“, що мав би бути доповненням подібного західно-європейського оборонного союзу. Совети вважають, що це все належить до підготовки „американсько-британського нападу“ на Советський Союз.

ТОЛЬЯТТІ ЗНОВУ ПРОТИ АМЕРИКИ

Рим, 3 грудня. — Советський „гавлятер“ в Італії, Пальміро Тольятті, виступив вчора знову в парламенті з лайкою на Америку та „американських підпалювачів війни“. В своїй „орачії“ цей провідник советської п'ятої колони в Італії називав Америку „приятелем ворогів людства“.

(Довіщення на стор. 4).

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, and holidays
by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N.J.
on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130
of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

ПЕРЕДПЛАТА:		SUBSCRIPTION RATES:	
На рік	\$7.00	One year	\$7.00
На пів року	\$3.75	Six months	\$3.75
На три місяці	\$2.00	Three months	\$2.00
В Джерсі Сіті і закордоном:			
На рік	\$10.00	One year	\$10.00
На пів року	\$5.25	Six months	\$5.25
На три місяці	\$2.75	Three months	\$2.75
Число з поведінки (англійською мовою):			
На рік	\$2.50	One year	\$2.50
На пів року	\$1.50	Six months	\$1.50

Classified Advertising Department, 597-7th Ave., New York 18, N. Y.
BYant 9-0582.

Кожна зміна адреси коштує 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

Адреса: "СВОБОДА", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

ЧЕРВОНИЙ БЕРЛІН

Половина Берліна, яка є у сфері совєтської, мілітарної влади, вже є під контролем "рідної міської влади" і "рідного посадики". Сталося це на приказ Москви, а передано совєтською мілітарною владою при допомозі німецької комуністичної партії та німецьких квізлінгів. Найголовнішим квізлінгом став майор міста, Фрідріх Еберт, син першого президента Ваймарської Республіки, що заявився за "найтіснішу співпрацю з СССР". Кремль, як знаємо, завжди оглядається в таких випадках за відомими і славними іменами, за малими синами великих батьків, чи за учасниками і співтворцями великих подій. Німецька Ваймарська Республіка, що повстала по першій світовій війні, має славу дуже поступової. Її конституцію вважали ще й нині найдемократичнішою, хоч на ділі її використано для введення диктатури, але це вже, як кажеться, вина Аліантів. Москва вживає тепер імені сина президента колишньої Ваймарської республіки, щоб легше дурити німців і світ, що вона буде такою Німеччиною, яка відповідала духові ваймарської конституції. Є тут отже та сама Москва, яка підбиваючи свого часу Україну вживала Юрка Коцюбинського, щоб баламутити український народ сном та іменем славного українського письменника. В засади, методи ті самі, тільки тепер краще вивчені й краще пристосовані до модерних часів, бо ж говориться тільки про "демократію", "вільні вибори", "конституцію" і "коаліцію", а в дійсності це означає терор, тоталітаризм та диктатуру німецької комуністичної партії, що слухає приказів Москви, передаваних їй совєтським мілітарним командуванням.

Усе це, що сталося в червоному Берліні, є новим яскравим порушенням договорів у справі Німеччини, обов'язуючих Злучені Держави, Велику Британію, Францію та Совєтський Союз. Військовий губернатор Злучених Держав, ген. Лусіус Д. Клей, запротестував проти цієї односторонньої, незаконної поведінки, виславши відповідне письмо до маршала В. Д. Соколовського, совєтського команданта на Німеччину. Дотого ще звідомляють, що різні урядові чинники в Вашингтоні й Лондоні заявили, що цей поступок Кремля унеможливає усяку мирну розв'язку берлінської кризи, створеної совєтською блякадою, яка далі триває.

Годі передбачити, як розв'яжуться далі події в Берліні й якщо буде дальша розв'язка цілої німецької проблеми. Зате не можна сумніватися, до чого змагають Совєти. Демократичні потуги хотіли б бачити Німеччину федеративною, демократичною і сильною, але не в мілітарному розумінні. Знов Совєти змагають до одної, тоталітарної Німеччини, яка була б комуністичною та їхнім сателітом.

Плян Москви ясний. Німеччина є для неї дальшим кроком в змаганні до опанування цілої Європою. Вона левна, що сучасне положення в Європі й в світі їй сприяє і є доброю нагодою здійснити її дальші плани бодей щодо Німеччини. Червоний Берлін є отже нічим іншим, а тільки черговою совєтською агресією. Вашингтон і Лондон мусять це знати. Та чому вони відповідають на цю нову агресію далі тільки протестами, годі збагнути. Це вже тайна вищої дипломатії.

Текст міжнародного договору проти народоббивства (дженосайд)

В середу, дня 1-го грудня, Правний Комітет Організації Об'єднаних Націй в Парижі прийняв більшістю 30 голосів проти 8 здержаних (в цьому 6 совєтських голосів) остаточний текст конвенції, яка ставить поза міжнародним законом злочин народоббивства та передбачає способи і засоби покарання тих, що цього злочину допускаються. Текст конвенції в дослівному перекладі звучить:

КОНВЕНЦІЯ ПРО НЕДОПУЩЕННЯ І ПОКАРАННЯ ЗЛОЧИНУ НАРОДОББИВСТВА.

Договірні сторони.

Обміркувавши декларацію, зроблену Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй в її резолюції 96 (I) з датою 11 грудня 1946, що народоббивство є в розумінні міжнародного права злочинним, суверенним духові і цілям Об'єднаних Націй та засудженням цивілізованим світом:

Визнаючи, що в усіх періодах історії народоббивство завдало людськості великих втрат; та

В переконанні, що для звільнення людського роду від такого ненависного лиха є необхідна міжнародна співпраця;

Очим договориється, як нище передбачується:

Стаття I.

Договірні сторони підтверджують, що народоббивство, поповнене чи то в часі миру чи під час війни, в розумінні міжнародного права є злочинним, який вони заходяться відвертати і карати.

Стаття II.

В теперішній конвенції народоббивство означає будь-який з наступних актів, поповнених з наміром знищити, в цілості або частинно, будь-яку національну, етнічну, расову або релігійну групу, як таку:

- Вбиваючи членів групи;
- Завдаючи серйозної тілесної або умової шкоди членам групи;
- Навмисне накидувачи групи життєві умови, розраховані на доведення до її фізичного знищення, в цілості або частинно;
- Накидувачи заходи, з наміром не допустити до народжень в групі;
- Примусово забираючи дітей від одної групи до другої.

Стаття III.

Наступні акти повинні бути карані:

- Народоббивство;
- Змова поповнити народоббивство;
- Прямі і публічні накликування до поповнення народоббивства;
- Намагання поповнити народоббивство;
- Співучасть в народоббивстві.

Стаття IV.

Особи, які поповнили народоббивство, або будь-який

з актів, наведених в статті III, повинні бути покарані, без огляду чи це є конституційно відповідалі володарі, публічні урядники чи приватні особи.

Стаття V.

Договірні сторони заходяться запровадити, згідно з їхніми відносними конституціями, кінцеве законодавство, щоб забезпечити діяння постанови цієї конвенції та, зокрема, щоб встановити ефективні покарання осіб, винних в народоббивстві або в будь-якому з інших актів, вичислених в статті III.

Стаття VI.

Особи, обвинувачені в народоббивстві або в будь-якому з інших актів, вичислених в статті III, повинні бути суджені компетентним трибуналом держави, на території якої акт був поповнений, або таким міжнародним кримінальним трибуналом, який мав би юрисдикцію у відношенні до таких договорних сторін, які повинні прийняти юрисдикцію такого трибуналу.

Стаття VII.

Народоббивство та інші акти, зазначені в статті III, не повинні вважатися за політичні злочини як йдеться про видачу. Договірні сторони зобов'язуються самі в таких випадках забезпечити видачу, відповідно до їх законів та договорів, що є в силі.

Стаття VIII.

Кожна з договорних сторін може відкликатися до компетентних органів Об'єднаних Націй, щоб вони згідно з чартером Об'єднаних Націй поробили такі заходи, які вони вважають за відповідні для недопущення та придушення актів народоббивства або будь-якого з інших актів, вичислених в статті III.

Стаття IX.

Суперечки між договорними сторонами щодо інтерпретації, застосування і здійснення цієї конвенції, виключно зі суперечками відносно відповідальності держав за народоббивство або за будь-який з інших актів, вичислених в статті III, повинні бути передані на розгляд Міжнародному Судові Справедливості на прохання будь-якої зі суперечних сторін.

Стаття X.

Ця конвенція, китайський, англійський, французький, російський і іспанський текст якої є автентичний, повинна мати дату...

Стаття XI.

Ця конвенція повинна бути відкрита до 31-го грудня 1949 для підпису в імені будь-якого члена Об'єднаних Націй та в імені будь-якої держави нечлена, до якої Генеральна Асамблея звернулася зі запрошенням підписати.

Ця конвенція повинна бути ратифікована, а ратифікаційні документи повинні бути здані на схов в Генерального Секретаря Об'єднаних Націй.

Після 1-го січня 1950, ця конвенція може бути признана в імені будь-якого члена Об'єднаних Націй або держави нечлена, яка одержала запрошення, як сказано вгорі. Документи признання повинні бути зложені в схов в Генерального Секретаря Об'єднаних Націй.

Стаття XII.

Кожна з договорних сторін може в кожному часі повідомленням, зверненим до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй, поширити застосування цієї конвенції на всі або будьяку з територій, за ведення зокордонних зв'язків яких ця договірна сторона є відповідальна.

Стаття XIII.

В день, коли будуть передані в схов перших двадцять ратифікаційних документів, Генеральний Секретар Об'єднаних Націй повинен виготовити документ і його копію переслати кожному члену Об'єднаних Націй і кожному з держав нечленів, взятих до уваги в статті XI.

Ця конвенція повинна увійти в силу дев'ятого дня після передачі двадцятим документу ратифікації або признання.

Кожна ратифікація або признання, довернені останньої дати, повинні увійти в дію дев'ятого дня після зложення документу ратифікації або признання.

Стаття XIV.

Ця конвенція повинна залишитися в силі на період десяти років, від дня, коли вона увійшла в силу.

Вона повинна опісля залишитися в силі на період дальших п'яти років для таких договорних сторін, які не виповнили б щонайменше шість місяців перед вигасненням біжучого періоду.

Виповідження повинно бути довершене письмовим повідомленням, зверненим до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй.

Стаття XV.

Якщо в результаті виповідження кількість сторін в цій конвенції мало б стати менше ніж шістнадцять, конвенція повинна втратити свою силу з днем, коли повинно здійснитися останнє з цих виповіджень.

Стаття XVI.

Прохання про перевірку цієї конвенції може бути зроблене в кожному часі і кожного договорною стороною, за посередництвом письменого повідомлення, зверненого до Генерального Секретаря Об'єднаних Націй.

Генеральна Асамблея повинна рішати, які заходи, якщо взагалі які-небудь, повинні бути зроблені відносно такого прохання.

Стаття XVII.

Генеральний Секретар Об'єднаних Націй повинен повідомляти всіх членів Об'єднаних Націй і держав нечленів, взяті до уваги в статті XI, про наступне:

А. Підписи, ратифікації і

В дні тридцяти тиранів...

У життєвій метушні, і особистій, і загально-світовій, ми надто часто схильні недобачувати деяких фактів нашого власного культурного життя, фактів, які в інших народів були б подіями першорядної ваги. Тобто, наш загаль знає, що на нашому культурному фронті щось і десь діється, але те, діяння відбувається наче поза увагою суспільності, навіть тієї верхівки, що надає тон нашій культурі. Часом не то ентузіазму, а просто зацікавленості годі доглянути у відношенні до явищ, без яких ми, як нація, будемо все наново стгані до того примітивного стану безголосого і безликого маси, з якого ми з таким трудом вийшли і до якого нас раді влхнути назад наші добрі сусіди. І нікуди правди діти, наша власна інерція тому станові дуже допомагає.

Факт, що навіть у негодних умовах нашої європейської еміграції діються культурні явища, що далеко переважають межі суто-еміграційного життя і стають явищами загальноукраїнськими, і що більше — європейськими, бо українська культура або буде брати участь у загально-європейському творенні культурних цінностей, або вона залишиться культурою периферійною, доброю на погній іншим народам. До тих не надто численних, але ж наявних виявів високої культури, що до них можна підійти з загально-світовим критерієм оцінки, належить і "Сонетаріум" Миколи Зерова, нещодавно виданий у Німеччині. І підаремні культурні умови на Україні межі двома війнами, і потому воєнна заверука була причиною того, що та книжка появилася щойно кільканадцять років після її написання. А властиво, війна саме й допомогла виїти

признання, згідно зі статтею XI.

Б. Повідомлення, одержані згідно зі статтею XII.

С. Дату, в якій ця конвенція входить в силу, згідно зі статтею XIII.

Д. Виповідження, одержані згідно зі статтею XIV.

Е. Анулювання конвенції, згідно зі статтею XV.

Ф. Повідомлення, одержані згідно зі статтею XVI.

Оригінал цієї конвенції повинен бути зложений на схов в архівах Об'єднаних Націй. Завірена копія конвенції повинна бути переслана до всіх членів Об'єднаних Націй та держав нечленів, взятих до уваги в статті XI.

Стаття XIX.

Ця конвенція повинна бути зареєстрована Генеральним Секретарем Об'єднаних Націй, з датою, в якій вона увійде в силу.

Стаття XX.

Ця конвенція повинна бути зареєстрована Генеральним Секретарем Об'єднаних Націй, з датою, в якій вона увійде в силу.

Стаття XXI.

Ця конвенція повинна бути зареєстрована Генеральним Секретарем Об'єднаних Націй, з датою, в якій вона увійде в силу.

Стаття XXII.

Ця конвенція повинна бути зареєстрована Генеральним Секретарем Об'єднаних Націй, з датою, в якій вона увійде в силу.

їй у широкий світ, без неї вона була б може назавжди пропала десь на безмежних просторах совєтської імперії. Перед самим своїм засланням на Соловки 1935 р. вже у Москві, Зеров встиг переслати копію своєї книги одному із знайомих письменників, і той підчас війни вивіз рукіпис спочатку до Львова, а пізніше до Західної Європи. В совєтських умовах тієї книжки не то видати, але й агадати про неї було немислимо, і то зовсім не за її якийсь політичний зміст, на який є тільки далекі натяки, а за її суто поетичну, мистецьку вартість. Бо, як слушно пише автор передмови до цієї книжки, проф. В. Державин, "від форми вимагалось (у совєтах) лише одного: аби вона не була мистецьки повновартісна. Бо ця остання небезпідставно розглядалася як демонстраційний протест проти антикультурного всіма фібрами своїми підаремного ладу".

В останніх роках на еміграції (в совєтах про те взагалі заборонено щонебудь писати) виникла цікава дискусія про ролі неокласичної школи в українській поезії. Деякі опоненти просто заперечували існування такої школи. Тим не менш існує чітко окреслена група поетів, що сильно вирізняється на загальному тлі української поезії 20-тих рр. та що, найважливіше, перетривала критерій часу: багато на свій час модного і галасливого пішло в забуття, а поезія тієї неокласичної групи не тільки не стралила на вазі, а навпаки, наче щойно сьогодні починаємо відкривати не лише її мистецькі цінності, а усю актуальність духовної пошти представників тієї групи. Віч-на-віч розбещеного зв'язу, вони заховавали вугілля і спокій і гідність, і дали собі право знищити, аніж дозволити знасидувати свої творчі переконання. Рильський єдиний живий з цієї групи, що після арешту 1931 р. почав відходити від своїх попередніх ідеалів мистецтва, заплачав за те все, власне, ціною самого мистецтва, і це його зречення й зберігає його при житті. Доля інших представників тієї групи відома: Павло Филипович, як і Зеров, професор Київського університету, пропав разом з ним на Соловках. Михайло, Драй-Хмара, який власне в одному із своїх сонетів назвав, неокласичну групу "п'ятірним гномом нездоланих співців, які розбивали лід одачу і зевіри", загинув 1939 р. в сибірських копальнях, підв'язуваний при роботі шкурами, коли від знесилення не міг уже стояти на ногах. Юрій Клен, який виврався з Києва закордон 1931 р., по-

шли їх в бараках перероблених з старих припортових магазинів на горбі поза портом. Переселенці були в добрім стані вдоволені прихильним ставленням до них італійців та опікою корабельного товариства, що вже перебрало їх на власний кошт. Видатки злучені з їх вдержанням та переїздом, мали вони сплатувати з невеличкими, хоч не лихварськими, процентами протягом ближчих років їх праці за океаном. Але вони цим не журились, призиваючи до впертої праці.

(Докінчення на стор. 3-тій)

М. Бралович.

ЧУЖИНОЮ

26)

Приявність московських шпигів на пероні перешкодила Маркові викликати когось з своїх у двірць, та й інші не мали охоти виходити з переділу. Часописи можна було купити з вікна.

Коли потяг загоявся знов в ритмі свого бігу, довідався Марко від кондуктора, що в спальних вагонах були ще вільні місця і спонукав жінок відпочити вигідно до Любляна, щоб показатися оспалними, а бадьорими українками в Італії. Проти такого патріотичного аргументу зверненого до їх краси, жінок оперти звичайно не могли, а відпровадили їх розгойданими коритарами, переконавшись приятелі швидко й самі, що противитися сну

без потреби й чоловіки неспроможні.

Коли Христя з Меласею вернулися ранком до переділу зачесані й причепурені, не лишалося від сну на їх личках й сліду. Меласа привітала Носенку, ніби його що найменше тижень не бачила, і зачарованість показавшись нестримною. Але за хвилину вона вже оповідала, як приємно засипати, коли потяг гойдає як в колисці. Христя привітала Марку стиском руки й глибоким поглядом очей, що висловлював більше ніж слова.

Відбули звичайні, нескладні зрештою, формальності на останнім кордоні і опинилися в Італії, не справжній ще, але в

тій її частині, де столітне панування Відня було вже стерто і відновлено прикметами краю, які закорінити тут відважні й непогамовані громадяни королеви Адрії. Венеції, батьківщини великого мадрина Марко Польо, опори християнської культури на Середземній морі.

Карст з своїми голими горами, свідками людської нерозважності в рабівничій експлуатації лісів, не давав багато втіхи очам подорожніх. Але море в околицях Триєсту привітало Меласу радісними окликами, як знайоме й приязне живе, яке від віків вабило до себе українські сили. Вона бачилася краєвидами і всім, що можна було бачити з вікна, як дитина. Її жвава безжурність захопила її товаришів подорожжі, які піддалися цілком чару італійського оточення, хоч подорожували й не для власної приємності.

З усіх чотирох бував в Італії лише Марко і давав охоче по-

яснення звертаючи увагу інших на різні особливості краю. Принагідно він зазначив, що багато італійських будинків забарвлено тими ж самими лагідними жовтавами, зеленими й червоновими тонами, які він спостеріг на будинках античної Помпеї, і висловив припущення, що біла барва вражає очевидно неприємно очі блискучим промінням південного сонця. Цей же смак до лагідніших барв принесли італійці й до північних частин своєї батьківщини, хоч він був тут і менш оправданим. Зрештою ця барвистість будов злагіднювала гармонійно сувору архітектуру чотирокутних церков, що підносились з сірого скелястого ґрунту на тлі кипарисів і північної низькими мурами цвинтаріш.

Ці краєвиди були так відмінні від білих хатин і круглих церков України серед буйної зелені садів, що виглядали островами серед хвилястих просторів нив і лук. І все ж

Христя висловила чуття багатьох українців в Італії, кажучи, що тут віє чимсь рідним не лише від італійської привітності. Марко пояснив, що чуття це походить не лише з потягу-європейської людини віддати південну праатьківщину цілої європейської культури, в якій вже дуже часно перемішалися південні й північні впливи, а й з безсумнівної органічної приналежності української нації до культурної спільноти народів навколо Середземного моря, зв'язок з якою зміцнили й відновили італійські колоністи в Криму та в південній Україні.

Коли потяг наблизився до Венеції, Меласа виявляла остільки дитинний жаль, що їй не доведеться оглянути цієї перлини давньої і сучасної краси, що Марко порадив жартувати Носенкові, доглядаючи за нею, щоб вона не вискочила з вікна та не втікла. Тим часом він самий потішав її кажучи, що вона ще матиме нагоду в

житті побачити й Венецію, і інші світові дива, та що Генуя також гарна.

Гарна, та інша, зауважила слушно Меласа зітхаючи. Не довелось їй оглянути й ані Падову, ані Верону, ані Мілану, по яким вечір зійшов на італійську землю і сутінок не дав їй побачити навіть з вікна вагону її простір поміж Міланом і Генуєю.

Генуя стрінула подорожніх лагідним, вогким подихом моря, який вони втягали з насолодою перебувши дві доби у вагоні, притишеним рухом міста і порту, дзвінками трамваїв і різнокольоровими вогнями морських сигнальних ліхтарів. Вони сплинали в готелі "Кольомбо", від якого вулиця збігала кількома терасами просто до порту.

Полишивши жінок виспатися по довгий подорожжі вийшли Марко з Носенком по сніданку відвідати земляків, що чекали на емігрантський пароплав до Аргентини. Вони знай-

шли їх в бараках перероблених з старих припортових магазинів на горбі поза портом. Переселенці були в добрім стані вдоволені прихильним ставленням до них італійців та опікою корабельного товариства, що вже перебрало їх на власний кошт. Видатки злучені з їх вдержанням та переїздом, мали вони сплатувати з невеличкими, хоч не лихварськими, процентами протягом ближчих років їх праці за океаном. Але вони цим не журились, призиваючи до впертої праці.

(Дальше буде).

СКРІПІТЬ АМЕРИКАНСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ ГОЛОС В ОБОРОНІ УКРАЇНИ! ВИШЛИТЬ НЕГАЙНО ВАШУ ДОБРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ "СВОБОДИ"!

М. Дурдела.

МАРА КОМУНІЗМУ

(ОСНОВНИК І РЕДАКТОР КОМУНІСТИЧНИХ УЩ. ВІСТІВ ПРО КОМУНІЗМ).

Від Редакції: Автор цієї праці шу чергу силам демократич- — це колишній відомий в А- меричі діяльний комуніст, го- ловно в роках 1920—1925. Він був основником і редакто- ром комуністичної газети в у- країнській мові, Українських Щоденних Вістей. Перейнятий комуністичними ідеями, він в 1926 році виїхав до Галичини і там продовжував свою ко- муністичну роботу у відомо- му Сель-Робі, з якого описія „центр“ „визистив“ його за „націоналістичні ухили“. Його пізніша доля — це вже доля кожного українця: арешти, за- суди, переслідування та зну- щання з боку зразу польськ- их, а описія більшовицьких окупантів. Початково він справді вірив в комунізм, але ціле безглуздя, дурман та злочинність цієї „ідеї“ він швидко пізнав, як тільки зустрівся з ним безпосередньо. Його думка під цим оглядом оста- точно оформилася та закрі- пилася під впливом масових розстрілів та страшного голо- ду в Україні в 1933 році. В ро- ці 1939 він вдав „Трагедія Радянського Союзу“, де о- прокидає комунізм з точки зору західно-європейської та американської демократії. Його праця про комунізм, яку друкуємо, заслуговує на окре- му увагу.

МАРА КОМУНІЗМУ.

Сто років тому вийшла в світ маленька розміром бро- шурка під назвою „Комуні- стинний Маніфест“, що його авторами були Карл Маркс та Фридрих Енгельс. Цей мани- фест починається словами: „Ма- ра комунізму бродить по Еуро- пі“, а кінчиться словами, що „пролетаріат не має нічо- го до страчання, тільки свої кайдани, а до здобуття всь світ“.

Тому сто років мара кому- нізму по Європі не блудила; це тільки так привиджувалося авторам „маніфесту“, або мо- же радше це було їхнім ба- жанням. Це, що тоді діялося в Європі, було „продовженням процесу так званої буржуазної революції, цебто здобування горожанських прав свободи і рівності перед правом. Та те- пер, сто років після появи „маніфесту“, справді можна ствердити, що мара комунізму бродить по Європі.

Половина Європи вже перед безпосередньою диктатурою комуністів; в Італії та Франції комуністи здобули в останніх парламентарних виборах коло 30% усіх голосів, в Китаю ко- муністи створили двохмільйо- нову армію та гостро атакують уряд Чан-кай-ши; в Злучених Державах Америки, хоч кому- ністична організація маленька, але є там зате Воlessи, що роб- лять їх роботу, хоч несвідомо. Виходить, що мара комунізму бродить вже не тільки по Е- вропі але й по інших частинах світу.

Це вже не уява Маркса- Енгельса з-перед сто років. Це справді дійсність. З тієї то причини компартії усіх країн, на чолі з російською обходи- ли цього року торжественно столітні роковини „Маніфес- ту“, стоючи, очевидно, на то- му становищі, що ідея Мани- фесту здійснюється.

Мовляв, як сама ідея кому- ністичного ладу, так і метод його здійснення, цебто кому- ністична диктатура показують- ся слушними.

Чи справді так? Дійсність цьому перечить.

Слабкість під зовнішнім блеском.

Це, що комунізм контролює половину Європи, це не дока- зує, що він правильний. Фа- шизм контролював ще більшу частину Європи, а однак вже його нема, — завдяки в пер-

сности. Спосіб продукції та контролю засобів продукції обумовлює всі прояви людсь- кого життя. Кляса, що кон- троллює засоби продукції, кон- троллює також уряд, надає на- прям політиці, науці, мистец- тву і т.д. В середніх віках та- кою клясою були феодалі, власники землі, що визиску- вали працю кріпаків, але на протязі середніх віків повстає нова кляса — так звана бур- жуазія, „міщанство“, цебто ремісники, купці, власники мануфактурних заведень, бан- кіри. В часі, коли феодалі нидіють на своїх залясінних від старости замках, нова кляса відзначається енергією, підприємчивістю, бистротою ума, поінформованістю. Фео- дально обмеження та привілеї, кріпачтво, що не дозволяє се- лянину рушитися з місця, стають нерешкою в даль- шому розвитку нової госпо- дарки та нової кляси. Вона стремить до усунення цих пе- решкод. Конфлікт поміж фео- далами та буржуазією захо- стрюється, і в кінці приходить до вибуху: В Англії буржуаз- на революція в 17 столітті; у Франції при кінці 18 століття, в Німеччині в половині 19 ст. і т.д.

Заходу був правильний, що фашизм в цілій Європі був би далеко сильніший та не- безпечніший ніж комунізм в половині Європи.

І тепер мабуть і серед ко- лишніх найзавятіших при- хильників фашизму ледве чи знайдеться хтось, який би твердив, що фашизм правиль- ний.

Обидві ці диктатури мають спільне психологічне підлож- жя — атакістичний садизм, цебто почуття розкоші на вид- крові, мук то скону людини. Обидва ті явища однаково не- безпечні для поступового людства.

В якомусь моменті може бути одно або друге більш небезпечне. Підчас останньої війни був ним фашизм. Тепер лишилася лише комуністична диктатура.

Вона лишилася можна ска- зати, з ласки Західного Сві- ту. Та ласка слабе після кожної бундучної промови Молотова чи Вишинського, після кожного „скоку“ мініс- тра з вікна. Диктатори все побренкували шаблею, щоби заглушити крик протесту вну- трі. „Найпоступовішу“ кому- ністичну ідею держати трид- цять років на багнетах та ба- гнетами її пхати до сусідів, — вже це одно робить з тої ідеї тандиту, що немає попиту.

Революція має сенс, коли вона знаходить попертя біль- шости населення. Тоді вона має ґрунт під ногами. Дії комуністичної диктатури са- ме це же раз якразово доказа- ють. Тридцять років її існуван- ня, опертого на озброєній від ніг до голови незначній меншості, що послуговується найогидливішим маневрами і фальшами — взяти хоч би їх- ні клічки „фабрики робітни- кам“, „земля селянам“, „са- мовизначення народу“ — зде- скредитували її цілковито. Вона не міцніє, а слабе.

Тюрем, концентраційних та- борів і інших „ліквідацій“ чимраз більше, а помімо то- го всього навіть їхня музика вимагає нової чистки від бур- жуазійних впливів. Нема ні- одної поважної ясної сторін- ки в осягах тридцятилітньої диктатури. Може розбудова воєнної промисловості? Вона в багато разів краще нала- дана в демократичних держа- вах без концентраційних та- борів і НКВД.

Ні, комунізм зі своєю дик- татурою, це не є та сила, що йде на зміну „капіталізові“, що підносить людство на ви- щий шабель розвитку мораль- ного, умового та матеріаль- ного.

Навпаки — це занепад. Існує два типи людей в ко- муністичній диктатурі: коміса- ри й енкаведисти, нова пану- юча кляса, що наказує і жи- рує, та маса народу, включно з партійною сірою масою, що безкритично, німо мусить слу- хати.

Пролетаріат не стратив кай- данів, а щойно тепер справді їх наложено йому. Трагічним є, що він самий у великій мі- рі до цього спричинився.

Парадєля поміж буржуазною революцією, а пролетарською.

Комунізм обосновує „дик- татуру пролетаріату“ так: іс- торія боротьби кляс. Кляси повстають на ґрунті існуючої приватної вла-

ОКСФОРД ПОШАНУВАВ ПАННО ЕЛІНОР РУЗВЕЛТ. — Оксфордський університет в Англії відомий з цьо- го, що ще ніколи не відзначив почесними жілки. Па- ні Еліно́р Рузвельт, дружина покійного президента, бу- ла першою, що удостоїлася почесного докторату з ци- вільного права. На картині бачимо її в академічній уборі.

В дні тридцяти тиранів...

(Докінчення зі стор. 2-гої).

мер від недоживлення на еміґ- рації минулого року... Лишав- ся один Рильський, і нещоне- давно проф. Ол. Білєцький, пишучи в Києві огляд його творчости ні словом навіть не згадав про те, що Рильський належав колись до групи нео- класиків і дав тоді найкращі свої твори, з якими навіть у прибіжженні не може міряться ніщо, писане ним тепер.

„Сонетарій“ обіймає 85 о- ригінальних і 28 перекладних сонетів, тобто всі відомі соне- ти Зерова. Не вийшли сюди поезії, писані іншою формою, які були вже видані в збірці „Камена“, а деякі ще ждуть видання. Поезія Зерова — це передусім майстерня, бездоган- на, вишліфувана думка і фор- ма, збагачена всім досвідом світового словесного мистец- тва, передусім класичного. Сам Зеров-радий був визначи- ти неокласицизм не так як стиль, а передусім як „праг- нення високого мистецтва“. І, як такий, він протиставив йо- го свідомо тій поетичній твор- чості, що була під впливом на- родної поезії, саме тому, що її вже випробувана і переспіва- на музична форма надто часто тією музикальністю забивала думку, не давала їй уповні ви- словитися. Зрештою, цього були свідомі й такі мистці сло- ва, як Франко і Леся Україн- ка, але Зеров підійшов до цього основніше, повзуючи українську літературу тісно з традиціями класичних куль- тур. І тому теж Зеров був во- рогом усякої примітивності, як як там у нас її звуть, про- світництва, бо був свідомий того, що не можна творити світових цінностей з позиції дрібнокультурних і неозброє- них досвідом віків:

Як же гірка, о Господи, ця чаша, Цей старосвітський, повитовий смід — Ці мрійники без кріп, якими так Поезія прославлялася наша... І він показує шлях:

Прекрасна пластика і контур строгий, Добрий стиль, залізна коля — Оце твоя, Україно, дорога... Як видно з цих останніх ряд-

(таке положення було і перед останньою війною) то головною причиною того є згно- рування того факту, що новіт- нє суспільство, як впрочім і кожне попереднє, потребує співпраці мізгу і м'язів. Нех- тування цього факту мститься страшно на населенні. Воно буриться. Терор затісне пет- лю чим раз дужче. Садизм збирає жниво.

(Дальше буде)

Дискримінація й добродійні організації

Населення наших великих міст має багато різних потреб. Оскільки сотки тисяч людей живуть в переселених ділян- цях, серед упереджень і алін- нів, вони не все можуть самі справитись зі своїми справами без сторонньої допомоги. То- му кожне велике місто має різні громадські або приват- ні добродійні організації, за- вданням яких є задовольнити ті чи інші потреби міського на- селення. Наприклад, в Шікаго є яких 700 таких організацій, які працюють з чоловіками, жінками, дітьми всіх релігій- них вірувань, всіх кольорів, всіх національностей. Такі ор- ганізації добре знають, яке є відношення в різних ділянках до так званих меншин і як це відбивається на праці самих організацій.

Рада Соціальних Организа- цій в Шікаго, в якій заступ- лено 250 більших добродійних організацій того міста, а сво- їм недавно виданим звіті, ви- словилася так про тих, кому ті організації служать:

„Міста творяться людьми... люди планують... люди буду- ють. Кожду цеглину, кожний камінь в будинку поклали людські руки... Наші люди — будівничі. Вони є силою нашо- го міста — чотири мільйони теоретично вільних чоловіків, жінок, дітей різних рас, віру- вать, кольорів... І все ж серед- них будівничих є такі що до- других ставляться ворожо, проявляють ненависть, насиль- ство... Несвідомість поборює демократію, упередження шко- дять місту“.

Як і всі великі міста, Шіка- го має різноманітне населення. Є там 350,000 нігрів, 20,000 а- мериканських японців, 600,000 людей європейського похо- дження.

Багато шікаговських добро- дійних організацій доказують щодня, що люди різних расо- вих, релігійних та національ- них груп можуть жити гармо- нічно, працюючи разом, за- бавляючися разом. Але є й та- кі організації, що проявляють

Вона стоїть, пречиста і свята. Як в оні дні—Сатурнові, днєдварні. І бачиться: гаї і тихі плавні Спогадують ті золоті літа. Як люд не знав ні сміху, ні шита, І війни спали, димі і безславні. І пролилася кров. Дзвенить сурма! Ступає від під татарем ярма, І землю гіршу кидася Астрей.

Лиш по весні, в далеких небесах Срібляться зорями ті мери, І згоді колюч світіння в руках. Укравська культура завж- ди належала до духового кола культури європейської, і твор- чість Зерова це тільки підтвер- дження, бо вона — явище міц- но вкорінене в наших власних найкращих культурних тради- ціях. Цікаво відмітити реак- цію читача, точніше — широ- кого читача воєнних років на такі твори: коли автор цих рядків у 1943 р. видав у Льво- ві „Камену“ Зерова, до якої ввійшли всі тоді доступні його поезії (в тому деякі вишлені в „Сонетарії“, то що книжку зорієнтовано з лівських кни- гарень упродовж кількох тиж- нів — у Львові для поезій річ досить незвичайна. І треба ска- зати, що наш читач показав добрий смак і знав, чого шу- кає: в тій спокійній, зрівнова- женій поезії, де темою було все велике і вічне, всі непро- мисливі ідеали, такі дорогі людській душі, було щось та- ке, чого власне потребувала людина воєнних років, хоч би для контрасту. Хвилини були надто тривожні і критичні, для існування, і тоді людині не ви- стачало вже поверховне, — во- на хотіла заглибитися у вічні правди, і тут, власне, поезія Зерова стала їй помічною. І якщо так визначати роль і призначення поезії, то Зеров виконав її блискуче.

С. Гордійський.

недемократичні нахили. Саме такі організації витворюють труднощі, що зле відбивають- ся на цілім планованні добро- дійної праці в громаді, як про- це згадує в своїм звіті Рада Соціальних Організацій в Ші- каго.

Рада, яка є центром, де всі міські добродійні організації можуть співпрацювати для по- легшення долі потребувачих, де можуть зводити разом всі по- трібні інформації, провадить також і свою окрему працю. Вона досліджує, де і які по- треби виникають у населення, робить плани, як їх задоволь- нити, поліпшує методи праці, сприяє співпраці поміж існу- ючими добродійними органі- заціями.

Рада усвідомлює добре, що є чимало серед шікаговських меншинових груп таких, що терплять від дискримінації, від обмеження громадських прав. Тому заряд Ради призначив комітет для „необмеженого і безстороннього до сідження питання расової дискримінації, що торкається Ради та ор- ганізацій, які є її членами“.

В своїм звіті згаданий комі- тет подав кілька рекомендацій: помагати всім потребувачим без огляду на расу, віру чи на- ціональне походження; аби ті організації, які обслугову- ють якісь меншинові групи, мали в своїм складі предста- вників тих груп та аби при- мали на працю, як членів пер- соналу, тільки на основі квалі- фікацій і давали підвишку тільки на основі працездатнос- ти. Це значить, що іма прадо- ючої в організації особи, хоч- би і видавалося чужим, як рів- ноз темний кольор шкіри, чи приналежність до жидівської, або католицької віри, — все це не повинно впливати на пос- туп в праці службовця добро- дійних організацій.

Оскільки Рада Соціальних Організацій в Шікаго є спілко- ю добродійних організацій і працює в демократичній спо- сіб, рекомендації її специаль- ного комітету матимуть добрі наслідки тільки тоді, як „кож- да організація перегляне свою власну працю в світлі цих по- рад та поспішить негайно змі- нити недемократичну практи- ку“, як згадується в недавнім звіті Ради.

Змагаючися за тим, аби кожний американець визнавав людську гідність за кожним другим американцем, треба па- м'ятати, що у великих містах з мішаним населенням — як наприклад Шікаго — постійно ведеться боротьба проти дис- кримінації в організації добро- дійних та по охороні здо- ров'я не тільки тому, що така дискримінація є не-людська і не-американська, але і тому, що ця праця є великим під- приємством, „биг бізнес“. На- приклад в Шікаго громадські та приватні добродійні органі- зації витрачають приблизно \$149,000,000 річно. Як всі „ве- лікі підприємства“, добродій- ні організації стремлять успіш- но виконувати завдання, для яких вони були зорганізовані, а саме — помагати в охоро- ні здоров'я, у випадках хоро- би, в злиднях, старшим віком, дають родинні поради, ши- ряють свідомість. Ці справи ви- никають серед людей різних рас, вірувань, різних націо- нальних груп — всі вони по- требують допомоги, поради, справедливої безсторонньої. Кожний, хто має таку потребу, це добре розуміє.

Загалля Рада.

ВИ ОДЕРЖАЛИ СЬОГОДНІ „СВОБОДУ“? А ЧИ ВИ ВИ- СЛАЛИ ЇЇ ВЖЕ СВОЮ ДО- БРОВІЛЬНУ ДОПЛАТУ ДО ПЕРЕДПЛАТИ, ЩОБИ ВОНА МОГЛА ПРИЙТИ ДО ВАС ТЕЖ ЗАВТРА?

3 ЖИТТЯ ТРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЇ

КІЛДЕР, НОРТ ДАКОТА. На ліки для вояків УПА.

В день храмового празника руської прав. церкви Святої Покрови Богородиці на фінансах коло містечка Кілдери Норт Дакота, 14-го жовтня ц. р., була урочиста Служба Божя, яку відправив о. Андрій Кість з Мінеаполіс, Мінн. та по якій відбувся обід, котрий приготували господині наших працюючих фермерів, що в тій місцевості походять майже всі з Канівського та Звенигородського повітів із Великої України, а декотрі з Борщівщини в Галичині. По обіді з ініціативи гом. Василя Мельника, що зі своєю дружиною переїхав з Мінеаполісу до широких степів Норт Дакоти, загалом за волю наших скитальців, котрі бідують і голодують в Європі. Потім п-ні Катерина Мельникова і Юрій Буріан зібрани на допомогу скитальцям \$33.20.

Жертували: Юрій Буріан \$5; по \$2: Кузьма Вилва, о. Андрій Кість, Михайло Куліш, Олександр Лазоренко, Василь Мельник, Павло Сергієнко, Харитон Сергієнко, Текля Туз, Марко Харченко; по \$1: А. Гориненко, Н. Павленко, Ю. Пасічник, М. Романішин, Е. Сіроштон, Славяненко, А. Скаченко, І. Скоропай, Невідомий, І. Хрущ; дрібними 20 ц. — разом \$33.20.

Гроші відослав о. Кість до ЗУАДКомітету в Філадельфії. о. А. К.

ВІЛІМАНТІК, КОНН.

На скитальців.

Українська православна парафія Св. Ап. Петра і Павла відсвяткувала Листопадаве Свято в неділю 14. листопада по змозі сил, поминаючи борців-героїв, котрі поклали в нерівній бою за Волю України. Рано в часі Служби Божої, по євангелію, о. В. Горихівський сказав зворушуючу проповідь

Вияснення ЗУАДКомітету

(Докічення зі стор 1-шої)

рення були точні і вірні, бо ствердження будьякої неточності могло б підірвати це довіря до нашого Комітету, яке він здобув собі та яке має тепер таке велике значення в його акції. Урядова Комісія сама усіх цих аплікацій не перевіряє, але вона може їх перевірити. Мр. Карузі на вчорашній конференції виявив м. і. факт: для проби, він вибрав 28 „перших ліпших“ завірень, пересланих до Комісії однією з добровільних агенцій з Нью-Йорку і Брукліна, та доручив перевірити їх. Виявилось, що на цих 28 родинних завірень тільки 12 було правильних; 4 дальших були цілком не правильні, бо були виставлені для осіб, які не мали жадного родинного відношення, а 12 дальших мали тільки якийсь далеке відношення, якого не признається урядовими постановами. Дальші неточності вийдуть на яву при перевірці в Європі і це все тільки припізнює цілу акцію.

З хвилюю, як завірення були затверджені Комісією у Вашингтоні та переслані до Європи, там відразу приходять до голосу місцеві представники

на тему Листопадових Днів і УПА, котра бореться в голоді і холоді за визволення українського народу з-під червоного ярма. По Службі Божій відправлено панахиду за погледних борців за волю. Опісля всі зішлись до церковної зали на перекуску, підчас якої підписаний заохотив до збірки. Мир. Тихлювеч виголосив деклямацію про УПА. Збіркою знялись А. Савка і М. Ганчар мол.

Жертували: по \$5: А. Савка, В. Гірчица, Антін Лемешка, О. Бандас; Л. Чупрак \$3; по \$2: Д. Галиш, С. Кінчик, М. Смілка, М. Ганчар стар., о. В. Горихівський, М. Микитин, М. Ганчар мол., по \$1: М. Тихлювеч, І. Чарнега, Д. Добуш, С. Пелехач, М. Галиш, М. Ковальчук, В. Гупс, А. Лемешка, М. Добуш, К. Савка, П. Ярецька, А. Наумець, М. Демеска, К. Юшак, М. Лукаш, М. Миколів. Зібрано \$53 на медикаменти для УПА.

Андрій Савка.

КОЛЯДИ — І — ЩЕДРІВКИ

— на —
РІЗДВО ХРИСТОВЕ

— І —
БОГОВЛЕННЯ
з додатком
пісень страстних, воскресних і інших пісень церковних.

Ціна 35 центів.
Замовлення враз з належністю слати до:

“Svoboda”
P. O. Box 346
Jersey City, N. J.

НА БАЖАННЯ

багатьох покупок
адміністрація „Свободи“ вже має
цього року на продаж

Нові Різдвяні Картки

У ФОРМІ КНИЖЕЧКИ В КОВЕРТАХ

Вони с виготовлені на підставі оригінальних візрів відомого малювача Мроша. Картки с в п'ятьох кольорах з гарними українськими святими побажаннями.

Ціна одної картки 15 центів
Дванадцять карток за \$1.50

Замовлення просимо слати враз з грішми вибіваючи понижчий купон.

Імя _____

Адреса _____

ТАРЗАН, ч. 1984. Швидка погоня.

Коли Тантор тримав Джону високо в хоботі, здивований лев перебіг мимо.

Тантор швидко відвернувся і втік в нетри.

Розлючений лев звернув свій біг і скочив за ними.

А в глибині нетрів малпочоловік наповняв листок водою, не знаючи про небезпеку своєї подружки.

ця справа ще не цілком налагоджена, тільки Комісія до того змагає — по географічному призначенні нових імігрантів на поселення в ЗДА. Значить, що до одного транспорту будуть підбирати по можності імігрантів до одних місцевостей та областей. Тут є можливі надужиття і тому теж в цьому випадкові приваєність нашого представництва в Європі має велике значення.

Як довго триває процедура переселення? Від хвилини апробати завірення у Вашингтоні, дальша процедура в Європі забере щонайменше шість тижнів. Завірення для родин (до третього ступення) мають першенство. Теж за ці завірення добровільні доп. агенції перебирають моральну відповідальність. Ствердження будь-яких надужиттів у виповнюванні завірень потягатиме відповідні консеквенції. Ще одне важливе, як йдеться про працю для нових імігрантів. Були випадки, що на завіренні для 80-літнього старця подавалось, що він працюватиме в шахті (маїні). В таких випадках найкраще підбирати працю в домашньому господарстві (гаузголд).

Повідомляється, що докищо береться до уваги завірення на іміграцію людей тільки з Німеччини, Австрії та Італії (американської, британської і французької зон). Щодо іміграції скитальців з інших країн (Бельгії, Франції, Британії і т. д.) докищо не робиться жадних заходів.

Звертається увагу, що труднощі у виїзді можуть наступити ще навіть в останній хвилині в Бремені еміграційним урядом. Тоді відкинений має право внести відклик і в цьому з черги рішальне значення матиме приваєність та інтервенція нашого представника.

Цей короткий перегляд дає загальне уявлення про ту величезну працю, що її тепер виконує наш ЗУАДКомітет. Для цього він розпоряджає 4 бюровими силами (разом з ексекютивним директором) в своїй централі у Філадельфії. В його європейських місіях працює тепер три сили, висла-

ні з Америки та 32 місцевих. В найближчому часі, імовірно за два тижні, вийдуть до Європи дальших дві секретарки, що вже зголосилися. Досі ЗУАДКомітет вже вислав до Європи, около 3,000 загальних завірень для нових імігрантів і около 500 родинних. Головна канцелярія ЗУАДКомітету у Філадельфії перенесена з шостого до просторіших приміщень на четвертому поверсі в тому самому домі: 45 DeLong Bldg., 13th and Chestnut Sts., Philadelphia 7, Pa. Tel. PEannypacker 5-5367. Поштова адреса: P. O. Box 1661, Philadelphia 5, Pa.

МОСКВА ЗАКИДАЄ АМЕРИКАНЦЯМ СКОПЛЮВАННЯ СОВЕТСЬКИХ ДІТЕЙ

Москва, 2 грудня. (АП) — Скаженню советської пропаганди проти Америки завершено вчора твердженням мос-

ПОСМЕРТНІ ЗГІДКИ

Дня 22. листопада 1948 р. померла в 56. році життя
ЮСТИНА ТРУШ

Покійна походила зі села Черемхів, пов. Бібрка, Зах. України. Пожила в смутку мужа Степана, 2 синів, Павла, Василя і Петра та 2 дочок, Марію і Ану, зятя і 3 внуки, брата Федя і сестру Паранку з фамілії Луць.

Муж, діти і внуки бл. п. Юстини Труш складають щире подяку: родичі кушман Лисів і О. Крестний і панство Нечипур, що дарували цвіт і знамення, що віддали покійній останню прислугу і були прихильні до останньої хвилі.

Хай всім Господь Бог заплаче і хоронить від всього зла. Нашій Дорогій Мамі най буде Вічна Пам'ять!

Степан Труш, муж діти і внуки.

(Огол.)

Дня 14. листопада, 1948 року помер

ДМИТРО ЖИДОВСЬКИЙ.

член Тов. ім. Т. Шевченка, від. 348, в Мемвін, Н. Дж.

Покійний походив з села Ложухів, пов. Снігів, Зах. України. Пожила в смутку жону і 2 синів і внуки. Похорон відбувся 17. листопада, до греко-католич. церкви. Поховано в останній нап. католицьким цвинтарі в Вестон, Н. Дж. В. Р. П.

Н. Лисий, секр.

Веселість у Вашій Хаті!

Якщо хочете веселитись, то без гадання купуйте найновіші рекорди ZAWADKA'S RECORDS

награні добродієм Лемківською Українською Оркестрою під проводом СТЕФАНА ЧЕЛКА, з срібного Сану, Карпатської Верховини України. Рекорди можна купити в Нью-Йорку в склепах п. ЗАДОРЬКОГО, п. СУРМАЧА та ГАЛІЦЬКОМУ БАЗАРИ. Рекорди рідко продаються в інших оцілених містах.

Також можете замовити Оркестру на різні товариські і родинні оказії, а певно будете вдячені за музику, котра грає американські та краєві танки. За задоволення ручити

СТЕФАН ЧЕЛКА

227 Kent Ave. Brooklyn, N. Y. Phone: EV 4-9401.

ІВАН БАГРЯНИЙ

ТИГРОЛОВИ

РОМАН, ТОМ I і II.

Ціна \$2.00.

Роман „Тигролови“ був нагороджений першою премією на літературному конкурсі у Львові. Скорочений друкувався під назвою „Звіролови“ у „Вечірній Годи́ні“. Але то була лише частка повного тексту.

Замовлення враз з належністю слати до:

“SVOBODA”

P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ

М. Г. Стретфорд, Конн. — Не пересилайте до Українського Конгресового Комітету збірку на студентів, на скитальців, а тільки до Зл. УАДКомітету в Філадельфії, бо він займається такими справами і збірками. Укр. Конгресовий Комітет збирає жертви на політичну акцію о-борони України і видавання в англійській мові Українського Квартальника та Українсько-

ПОМЕШКАННЯ

ПОШУКУЮ ПОМЕШКАННЯ 3 двох або трьох кімнат в місті Шікаго або околиці. Інформації слати на адресу:

TARAS SHPIKULA

5466 W. HADDON AVENUE CHICAGO 51, ILL.

Дмитро Бляхський, орг. У.Н.С.

Професійні Оголошення

Dr. S. CHERNOFF

223 — 2nd Ave. (Cor. 14th St.) N.Y.C. — Tel. GRamercy 7-7697.

Острів догочасні недуги чоловіків і жінок. Шкіри, X-Ray. Роздута жила лікуємо без операції. Переводимо а-налізу крові для супружних дозволяю. Офісові години: В будні 10-7 Р. М. В неділі: 11-1 Р. П.

БИЗНЕСОВІ НАГОДИ

ГРОСЕРІЯ - ДЕЛКАТЕСЕН

СКЛЕП М'ЯСЯРСЬКИЙ

2 кімнати ззаду тільки за \$3,500

Ріанок „Лончрум“ за \$3,500

і гостиння Taverna за \$8,500

200 АКРОВА ФАРМА

Ціна \$2,000

По дальші інфор. голоситись до:

STEPHEN D. SATZEWICH

32 EAST 7th STREET

NEW YORK CITY

Tel. GRamercy 3-0713

го Бюлетену і тільки гроші, призначені на ці цілі, належить посилати до нього.

В кожній українській хаті повинні знаходитись часопис „Свобода“.

ARTHRITIS-RHEUMATISM

Острів, колочі бої слабости neuritis зробили мої рамеї без ужиточними і надавали мені спати. Я не знав, що робити, коли то-я спробував LEON SOLID LINIMENT і JOWNA Rheumatic Kidney Trouble. Тепер я цілком здоровий і знов працюю. — Яків Гаулак з Wilton, N. Dak. Дайте, щоб LEON і JOWNA вигнали з вашої системи отруї, які спричиняють бої — скоро, певно, безпечно. Ціна за обидва \$3.50 в аптекарів. Добрі на всі ревматичні бої. Гарантуємо за медичну або гроші звернемо. Також випускаємо і COD. Пишіть до: LEON, 311 — 5th Ave., New York 16, N. Y.

ІВАН КОВАЛЬЧУК

FUNERAL HOME

COMPLETELY AIRCONDITIONED

ЗАНИМАЄТЬСЯ ПОХОРОНАМИ

В СТЕПІ

NEW JERSEY

ЦІНИ ПРИСТУПНІ ДЛЯ ВСІХ

ОБСЛУГА ЧЕСНА І НАПРЯЩА

У випадку смутку в родині

КЛИЧТЕ ЯК В ДЕНЬ ТАК І В НОЧІ!

JOHN KOWALCHUK

129 GRAND STREET,

cor. Warren Street

JERSEY CITY, 2, N. J.

Tel. Bergen 4-5131

Comfortably air conditioned

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN

FUNERAL DIRECTORS

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

and IRVINGTON, N. J.

Estab. 1855

OUR SERVICES ARE AVAILABLE

ANYWHERE IN NEW JERSEY

НЕ ВИДАВАЙТЕ ЗБАГАТО

Зарядж. ШАДІТЬ дешо

з вашого забезпечення.

Ми улаштуємо пр-

красний ЦІЛИЙ \$150.00

ПОХОРОН за —

У випадку смутку в родині клієнт!

KAIN MORTUARIES, INC.

Найбільший український

погребовий зарядчик

в Америці

S. KANAI KAIN, Pres.

433 STATE STREET

PERTH AMBOY, N. J.

Phone PE 4-4646

— or —

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

86 ELIZABETH AVENUE,

NEWARK, N. J.

Phone Bigelow 3-6762

225 WEST JERSEY STREET

ELIZABETH, N. J.

Phone: EL 2-3611

ІВАН БУНЬКО

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

заряджує погребом по \$150

ціна так низька як

ОБСЛУГА НАПРЯЩА.

JOHN BUNKO

Licensed Undertaker & Embalmer

137 E. 5th ST., NEW YORK CITY.

Dignified funerals as low as \$150.

Telephone: GRamercy 7-7661.

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Занимається похоронами

В BRONX, BROOKLYN, NEW

YORK і ОКОЛИЦЯХ

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

Branch Office and Chapel:

707 PROSPECT AVENUE

(Cor. E. 155 St.)

BRONX, N. Y.

Tel.: MEtrose 5-6577

УКРАЇНСЬКІ СТИНІ КАЛЕНДАРІ

НА

1949

РІК

- У гарних кольорах
- Календаріом друковане українською мовою
- Свята означені чітким червоним друком

Ціна 30 ц. один

На С. О. D. не висилаємо. Належність треба посилати разом із замовленням.

[] Малий Ісус, ангели грають — 287—1416

[] Ісус добрий пастир — 367—14389

[] Свята Родина — 415—14170—14144

[] Матір Божа — 414

[] Ангел Хоронитель

[] Дім в Альпах

[] Матір Божа з малим Ісусом

[] Осінь

[] Дівчина з букетом

[] Вид фарм

[] Олень над водою

[] Мала дівчина